Lietas Nr. 11210015814
Lietas arhīva Nr. K16-0075-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2016.gada 21.martā

Jēkabpils rajona tiesa: tiesnese I.Tumanova,
ar tiesas sēdes sekretāri I.Baltmani,
piedaloties prokuroram I.Deķeram,

atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu, kurā /pers. A/, personas kods /pers.kods/, apsūdzēts Krimināllikuma 125.panta 1.daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Tiesas izmeklēšanā tiesa

k o n s t a t ē j a

[1] /pers. A/ tīši nodarīja tādus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai (smagus miesas bojājumus) šādos apstākļos:

2014.gada 28.decembrī ap plkst. 02:00 /pers. A/, būdams alkoholisko dzērienu ietekmē, atradās spēļu zālē "Vulkāns" /adrese/, kur tajā laikā uzturējās arī /pers. B/. Starp /pers.A/un /pers. B/ izcēlās konflikts, kura laikā /pers. B/ satvēra /pers. A/ aiz drēbēm un nogāza uz grīdas. Piecēlušies kājās, /pers. B/ un /pers. A/ turpināja viens otru grūst, kā rezultātā abi atkal nokrita uz grīdas. Laikā, kad /pers. B/ atradās guļus stāvoklī un neizrādīja nekādu pretestību, /pers. A/ piecēlās uz ceļiem un tīši izdarīja ne mazāk kā trīs mērķtiecīgus sitienus ar dūri /pers. B/ pa seju, pēc kā piecēlās kājās un iespēra ar apautu kāju vienu reizi /pers. B/ pa ķermeni vēdera rajonā. Kad /pers.B/piecēlās kājās, tas, turpinot konfliktu, izdarīja vairākus sitienus /pers. A/ pa ķermeni, pēc kā abi saķērās un turpināja grūstīties. Grūstīšanās rezultātā /pers. A/ un /pers. B/ vēlreiz nokrita uz grīdas, turklāt /pers. B/ atsitās pret grīdu ar pakausi. Brīdī, kad pēc kritiena /pers. B/ ar muguru gulēja uz grīdas un neizrādīja nekādu pretestību, /pers. A/ atkal piecēlās uz ceļiem un izdarīja divus mērķtiecīgus sitienus guļošajam /pers. B/ pa seju, pēc kā piecēlās kājās un tīši iespēra ar apautu kāju /pers. B/ pa ķermeni vēdera rajonā un no konflikta vietas aizgāja.

/pers. A/ darbību rezultātā /pers. B/ tika nodarīti miesas bojājumi – sista brūce deguna rajonā, deguna kaula lūzums, zemādas asinsizplūdums zem labās acs, sista brūce apakšlūpā, pieres kaula lūzums, galvas smadzeņu sasitums, zemādas asinsizplūdums un nobrāzums vēdera priekšējā sienā, kas pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem kā bīstami dzīvībai.

Tādējādi /pers.A/(turpmāk arī – apsūdzētais) izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta 1.daļā.

[2] Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais pilnībā atzina savu vainu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, neapstrīdēja noziedzīga nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un juridisko kvalifikāciju, piekrita prokurora pieteiktajai kaitējuma kompensācijai valsts labā. Apsūdzētais tiesas izmeklēšanā uzturēja lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi.

Prokurors izteica viedokli, ka lietā nav nepieciešams veikt pierādījumu pārbaudi, jo konstatēti Kriminālprocesa likuma 499.pantā paredzētie apstākļi.

Tiesa, ievērojot izteiktos viedokļus, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu nolēma lietā neveikt pierādījumu pārbaudi attiecībā uz apsūdzētajam izvirzīto apsūdzību un pieteikto kaitējuma kompensāciju, jo apsūdzētais atzina savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, un lūdza neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, piekrita lietā pieteiktajām kaitējuma kompensācijām, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav radušās šaubas par apsūdzētā vainīgumu un noziedzīgo nodarījumu juridisko kvalifikāciju. Tiesas sēdē apsūdzētajam izskaidrota pierādījumu pārbaudes neveikšanas procesuālā būtība un sekas. Tiesa konstatē, ka apsūdzētajam celtās apsūdzības atbilst Kriminālprocesa likuma 405.panta noteikumiem un ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka apsūdzētā faktiskās darbības ir pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 125.panta 1.daļas, jo lietā ir pierādīts apsūdzētā vainīgums apsūdzībā norādītā noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

[3] Tā kā tiesas sēdē pierādījumu pārbaude netika veikta, tad saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta 3.daļas nosacījumiem pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Atzīstot apsūdzētā vainīgumu par pierādītu, noziedzīgo nodarījumu kvalifikāciju par atbilstošu Krimināllikuma normām, tiesa secina, ka apsūdzētais ir sodāms, taisot notiesājošu spriedumu, kā to paredz Kriminālprocesa likuma 520.pants.

[4] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta 3.daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā personu raksturojošie dati.

Apsūdzētais dzimis /datums/, tātad viņam uz noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas brīdi bija pilni 23 gadi, apsūdzētais ir Latvijas pilsonis, ir pastāvīga dzīvesvieta *(lietas 114.lp.)*. Apsūdzētais iepriekš par noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu nesodīts *(lietas 115.lp.)*.

Tiesas izmeklēšanā apsūdzētais paskaidroja, ka strādā Vācijā, celtniecībā ar vidējiem mēneša ienākumiem 2000,00 *euro*. Apgādībā personu nav. Iegūta vidējā izglītība. Veselības traucējumu, kas liegtu veikt fizisku darbu, nav. Norādīja, ka Vācijā dzīvo kopš 2015.gada janvāra, ir deklarēta dzīvesvietas adrese, ir darba atļauja. Apgalvoja, ka izdarīja secinājumus, jaunus likumpārkāpumus neizdarīs, izdarīto nožēlo.

[5] Saskaņā ar Krimināllikuma 46.pantu apsūdzētajam ir piespriežams sods tādā apmērā, kādu nosaka Krimināllikuma 125.panta 1.daļas sankcijas, ievērojot Krimināllikuma Vispārīgās daļas noteikumus. Krimināllikuma 46.panta 2.daļa paredz, ka, nosakot soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību, savukārt, nosakot soda mēru, saskaņā ar šī panta trešo daļu tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

[5.1] Vērtējot izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa atzīst, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 125.panta 1.daļas klasificējams, kā smags noziegums.

Noziedzīgā nodarījuma raksturu nosaka apdraudēto interešu (nodarījuma objekta) nozīmīgums, proti "jo nozīmīgāks ir noziedzīgā nodarījuma objekts, tas ir, ar Krimināllikumu aizsargātā interese, jo kaitīgāks ir attiecīgais noziedzīgais nodarījums" *(sal. Krastiņš U. Liholaja V., Niedre A. Krimināltiesības. Vispārīgā daļa. Trešais papildinātais izdevums. Zinātniskais redaktors prof. U.Krastiņš – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2008, 93.lp.)*.

Turklāt tiesa ņem vērā no Kriminālprocesa likuma 7.panta izrietošo kriminālprocesa pamatprincipu – par Krimināllikuma 125.panta 1.daļā paredzēto nodarījumu kriminālprocesu veic neatkarīgi no personas gribas, kurai nodarīts kaitējums. Tas nozīmē, ka kriminālprocess tiek veikts sabiedrības interesēs, jo noziedzīgo nodarījumu rezultātā tiek radīts sabiedrības interešu apdraudējums.

Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmuma (par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā) 4.punktā teikts, ka analizējot noziedzīga nodarījuma raksturu, tiesām jāvērtē konkrētā noziedzīga nodarījuma izdarīšanas apstākļi, to vidū noziedzīga nodarījuma izdarīšanas veids, laiks, vieta, paņēmieni, vainīgā motivācija, personas loma noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nodarījuma realizācijas stadija un iemesli, kas nav ļāvuši to izdarīt līdz galam, kvalificējošie apstākļi, vainīgo personu raksturojošie dati *(sk. http://www.at.gov.lv)*.

Noziedzīgais nodarījums izdarīts ar nodomu (tīši), noziedzīgo nodarījumu rezultātā cietušajam radītās fiziskās sāpes. Apsūdzētā veiktās darbības ir saistītas ar vardarbību pret cietušo, kā rezultātā cietušajam tika nodarītas fiziskas sāpes un miesas bojājumi. Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas brīdī

apsūdzētais bija alkohola reibuma stāvoklī.

Vērtējot noziedzīgā nodarījuma raksturu, tiesa ņem vērā apstākli, ka noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ietekmēja paša cietušā prettiesiska uzvedība.

[5.2] Vērtējot ar noziedzīgiem nodarījumiem radīto kaitējumu, tiesa konstatē, ka apsūdzētā prettiesisku darbību rezultātā cietušajai tika nodarīti miesas bojājumi – sista brūce deguna rajonā, deguna kaula lūzums, zemādas asinsizplūdums zem labās acs, sista brūce apakšlūpā, pieres kaula lūzums, galvas smadzeņu sasitums, zemādas asinsizplūdums un nobrāzums vēdera priekšējā sienā, kas pieskaitāmi smagiem miesas bojājumiem kā bīstami dzīvībai.

Tādejādi tiesai nerodas šaubas, ka apsūdzētā noziedzīgo darbību rezultātā cietušajam ir nodarītas gan fiziskas, gan morālas ciešanas.

No lietas materiāliem ir redzams, ka cietušajam ir izmaksātā valsts kompensācija 1120,00 euro apmērā, sakarā ar ko cietušajai ir atteicies no kaitējuma kompensācijas kriminālprocesā, norādot, ka nekāda materiālā rakstura pretenziju pret apsūdzēto nav *(lietas 10., 47.-50.lp.)*.

[5.3] Vērtējot apsūdzētā personību, tiesa ņem vērā spriedumā minēto raksturojošo informāciju par apsūdzētā personību, paša apsūdzētā paskaidroto raksturojošo ziņu pārbaudes gaitā tiesas izmeklēšanā.

Izvērtējot lietā noskaidroto apsūdzētā raksturojošo informāciju, tiesa secina, ka noziedzīgā nodarījuma cēlonis ir bijis apsūdzētā nepārdomāta rīcība, ko ietekmēja apsūdzētā atrašanās alkohola ietekmē.

Tiesa pozitīvi vērtē apsūdzētā nožēlu par izdarīto un turpmāk neizdarīt jaunus likumpārkāpumus.

[5.4] Nosakot piemērojamā soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzēto atbildību ietekmējošos apstākļus.

Tiesa konstatē divus apsūdzētā mīkstinošos apstākļus. Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli atzīst to, ka apsūdzētais atzīst savu vainu noziedzīga nodarījumu izdarīšanā un izdarīto nožēlo. Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 1.daļas 5.punktu par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli uzskatāms tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts cietušā prettiesiskas uzvedības ietekmē.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta 1.daļas 12.punktu tiesa par apsūdzētā atbildību pastiprinošo apstākli atzīst to, ka noziedzīgs nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

[6] Nosakot soda veidu un mēru, tiesa papildus iepriekš konstatētajiem apstākļiem ņem vērā Krimināllikuma 35.panta 2.daļā noteikto soda mērķi – aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Saprotot noziedzīgu nodarījumu kā netaisnīgumu, ko radījusi pārkāpēja darbība vai bezdarbība, ikvienā konkrētā gadījumā ir svarīgi izvēlēties un piemērot pārkāpējam tādu sodu, kas ir samērīgs un maksimāli atbilst sabiedrības un arī pārkāpēja interesēm *(sk. A.Judins. Krimināsods nav valsts atriebība par izdarīto noziedzīgo nodarījumu. Jurista vārds Nr.11 (762), 2013.gada 19.marts, 7.lpp)*.

Krimināllikuma 125.panta 1.daļas sankcija paredz brīvības atņemšanu uz laiku līdz septiņiem gadiem un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Izvērtējot minēto, kas noskaidrots tiesas izmeklēšanā par izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, apsūdzētā personību un pārējiem apstākļiem, kas ņemami vērā pie soda veida un mēra noteikšanas, tiesa uzskata, lai sasniegtu soda mērķi, kas ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgās personas par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodītas personas, panākt, lai notiesātie un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, šajā kriminālprocesā apsūdzētajam nosakāms sods – brīvības atņemšanas veidā uz 1 (vienu) gadu.

Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka apsūdzētajam sods brīvības atņemšanas veidā, nosakāms piemērojot Krimināllikuma 55. panta nosacījumus, tas ir, nosakāms nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu, jo tiesa atzīst, ka ir iegūta pietiekama pārliecība, ka apsūdzētais turpmāk noziedzīgus nodarījumus neizdarīs, līdz ar ko ir iespējams nelikt izciest piespriesto sodu, ja vainīgais noteiktajā pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu vai nepārkāps sabiedrisko kārtību.

[7] Kriminālprocesa likuma 351.pants paredz, ka cietušajam ir tiesības iesniegt pieteikumu par radītā kaitējuma kompensāciju jebkurā kriminālprocesa stadijā līdz tiesas izmeklēšanas uzsākšanai.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 350.panta 1.daļu kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu.

No 2015.gada 13.aprīļa Juridiskās palīdzības administrācijas lēmuma redzams, ka ir nolemts izmaksāt cietušajam valsts kompensāciju 1120,00 *euro (lietas 48.-49.lp.)*. No pievienotā maksājuma uzdevuma redzams, ka izmaksa cietušajam ir veikta. Tiesas sēdē apsūdzētais atzina pieteikto kompensāciju. Tādejādi pieteiktā kompensācija ir pamatota un apmierināma.

[8] Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas noteikumiem lietiskais pierādījums – CD disks ar 3 video ierakstiem - turpmāk glabājams pie lietas materiāliem.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499., 511., 512., 520., 527.-530.pantu tiesa

n o s p r i e d a

1. Atzīt /pers.A/, personas kods /pers.kods/, par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 125.panta 1.daļā, un sodīt viņu ar brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) gadu.
2. Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta nosacījumiem, /pers. A/ brīvības atņemšanas sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku uz 1 (vienu) gadu.
3. Piedzīt no /pers. A/ valsts labā cietušajam izmaksāto kompensāciju 1120,00 *euro*.
4. Lietisko pierādījumu – CD disks ar 3 video ierakstiem – glabāt pie lietas materiāliem.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 10 dienu laikā, iesniedzot sūdzību (protestu) Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā tikai daļā par piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem.

Pilna sprieduma pieejamības datums – 2016.gada 4.aprīlis.

Tiesnese I.Tumanova